

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัย ประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านหมู่บ้าน: ศึกษากรณีกองทุนหมู่บ้านบ้านทุ่งใหญ่ หมู่ 12 ตำบล ทุ่งเบญจา อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยดังนี้

#### ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกชุมชน หมู่บ้านบ้านทุ่งใหญ่ หมู่ 12 ตำบลทุ่งเบญจา อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 185 คน โดยแบ่งเป็นสมาชิกจำนวน 174 คน และคณะกรรมการ 11 คน

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผล โครงการกองทุนหมู่บ้าน จัดเป็นแบบสอบถาม และแบบการสัมภาษณ์ซึ่งแยกออกจากกันเป็น 1 หมวด หมวดที่ 1 เป็นแบบสอบถามซึ่งใช้สอบถามประชาชน จำนวน โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งของท่านในกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกชุมชน อาชีพ รายได้ และประสบการณ์ทำงานในองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นคำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบ ที่ตรงกับตัวท่านเอง จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้าน

1. ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมโครงการ (Context: C) เป็นการประเมินบริบทว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมหรือไม่

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยนำเข้า (Input: I) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าว่ามีความเพียงพอหรือไม่

3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process: P) เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

4. ด้านผลผลิตโครงการ (Product: P) เป็นการประเมินผลผลิตโครงการซึ่งเป็นคำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบที่ตรงกับความเห็นของตนมากที่สุดแต่ละระดับ จำนวน 17 ข้อ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

**ระดับความสอดคล้อง ด้านสภาพแวดล้อม/ C**

|                    |     |   |       |
|--------------------|-----|---|-------|
| สอดคล้องมากที่สุด  | ให้ | 4 | คะแนน |
| สอดคล้องมาก        | ให้ | 3 | คะแนน |
| สอดคล้องน้อย       | ให้ | 2 | คะแนน |
| สอดคล้องน้อยที่สุด | ให้ | 1 | คะแนน |

**ระดับความเหมาะสม ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการดำเนินงาน / I/ P**

|                   |     |   |       |
|-------------------|-----|---|-------|
| เหมาะสมมากที่สุด  | ให้ | 4 | คะแนน |
| เหมาะสมมาก        | ให้ | 3 | คะแนน |
| เหมาะสมน้อย       | ให้ | 2 | คะแนน |
| เหมาะสมน้อยที่สุด | ให้ | 1 | คะแนน |

**ระดับความพึงพอใจ ด้านปัจจัยผลผลิต/ Product**

|                   |     |   |                           |
|-------------------|-----|---|---------------------------|
| พึงพอใจมากที่สุด  | ให้ | 4 | คะแนน                     |
| พึงพอใจมาก        | ให้ | 3 | คะแนน                     |
| พึงพอใจน้อย       | ให้ | 2 | คะแนน                     |
| พึงพอใจน้อยที่สุด | ให้ | 1 | คะแนนส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ |

เป็นแบบสอบถามปลายเปิดปัญหาและข้อเสนอแนะในการประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้าน

**การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ**

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้าน จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับประเมินความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการกองทุนหมู่บ้าน และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่จากนั้น

นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูตรวจสอบคืออาจารย์ ดร. นพ.วุฒิ รัชชงชัย แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ ดร. นพ.วุฒิ รัชชงชัย, ดร. พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต และ ผู้ใหญ่ บุญลือ วิลาทอง เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับหมู่บ้านสะพานเหล็ก และ หมู่บ้านตะพงบน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.80 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลมีขั้นตอนคือ ได้แจกแบบสอบถาม 185 ชุดและได้รับกลับคืนมา 185 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 1 หมวด คือหมวดที่ 1 แบบสอบถาม มี 3 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งเป็นคำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบที่ตรงกับความเห็นของตนมากที่สุดแต่ละระดับ จำนวน 17 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดปัญหาและข้อเสนอแนะในการประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้าน

#### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งของท่านในกองทุนหมู่บ้าน และสมาชิกชุมชน อาชีพ รายได้ และประสบการณ์ทำงานในองค์กรชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ร้อยละ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน: ศึกษากรณีกองทุนหมู่บ้านบ้านทุ่งใหญ่ หมู่ 12 ตำบลทุ่งเบญจา อำเภอบางใหม่ จังหวัดจันทบุรี ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (Context)

การประเมินบริบท/ สภาพแวดล้อม, (Input) การประเมินปัจจัยนำเข้า, (Process) การประเมินกระบวนการ และ (Product) การประเมินผลผลิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดปัญหาและข้อเสนอแนะในการประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้าน

### เกณฑ์การแปลผล

ในการวิเคราะห์แบบประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านได้แบ่งเกณฑ์กำหนดค่าคะแนนตามปัจจัยด้านต่างๆ โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน มี 4 เกณฑ์ดังนี้ (โดยใช้แนวคิด ตามรูปแบบจำลอง ชิปปี้ (CIPP Model) สตัฟเฟิลบีม (1985)

#### 1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม แบ่งเป็นเกณฑ์การวัดระดับค่าเฉลี่ย

- |             |                                                                                         |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.26 - 4.00 | ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด หมายถึง ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับดีมากที่สุด |
| 2.51 - 3.25 | ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก หมายถึง ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับดีมาก             |
| 1.76 - 2.50 | ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับน้อย หมายถึง ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับน้อย             |
| 1.00 - 1.75 | ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับน้อยที่สุด หมายถึง ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

#### 2. ปัจจัยด้านนำเข้า แบ่งเป็นเกณฑ์การวัดระดับค่าเฉลี่ย

- |             |                                                                                                |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.26 - 4.00 | ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับดีมากที่สุด |
| 2.51 - 3.25 | ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก หมายถึง ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับดีมาก             |
| 1.76 - 2.50 | ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย หมายถึง ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับน้อย             |
| 1.00 - 1.75 | ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

### 3. ปัจจัยด้านกระบวนการ แบ่งเป็นเกณฑ์การวัดระดับค่าเฉลี่ย

- 3.26 - 4.00 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง  
ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับดีมากที่สุด
- 2.51 - 3.25 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก หมายถึง  
ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับดีมาก
- 1.76 - 2.50 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย หมายถึง  
ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.75 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง  
ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

### 4. ปัจจัยด้านผลผลิต แบ่งเป็นเกณฑ์การวัดระดับค่าเฉลี่ย

- 3.26 - 4.00 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด หมายถึง  
ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับดีมากที่สุด
- 2.51 - 3.25 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับพึงพอใจมาก หมายถึง  
ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับดีมาก
- 1.76 - 2.50 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับพึงพอใจน้อย หมายถึง  
ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.75 ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับพึงพอใจน้อยที่สุด หมายถึง  
ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับน้อยที่สุด